

Internet Rights & Principles Coalition

10 INTERNET PRAVA I PRINCIPA

Ovaj dokument definira deset ključnih prava i principa na osnovu kojih se mora zasnivati upravljanje Internetom. Pripremljeni su od strane Dinamične koalicije za Internet prava i principe (Internet Rights and Principles Dynamic Coalition - IRP), otvorene mreže pojedinaca i organizacija koji rade na zaštiti ljudskih prava u Internet okruženju. Principi se zasnivaju na međunarodnim standardima ljudskih prava i proizlaze iz Povelje o ljudskim pravima i principima na Internetu, koju Koalicija trenutno razvija.

Internet nudi do sada neviđene mogućnosti za ostvarivanje ljudskih prava, te igra važnu i rastuću ulogu u našem svakodnevnom životu. Stoga je od ključne važnosti da svi akteri, javni i privatni, poštuju i štite ljudska prava na Internetu. Moraju se poduzeti koraci kako si se osiguralo da Internet funkcionira i evolviraju na načine koji poštuju ljudska prava do maksimalnih razmjera. Kako bi pomogli realizaciju vizije Interneta zasnovanog na poštovanju prava, 10 Prava i Principa su:

1) Univerzalnost i jednakost Svi ljudi rođeni su slobodni i jednaki, u dostojanstvu i sa pravima koja se moraju poštivati i ostvarivati u Internet okruženju.

2) Prava i socijalna pravda Internet je prostor za promociju, zaštitu i ostvarivanje ljudskih prava, te unapređenje socijalne pravde. Svi su dužni poštivati ljudska prava drugih u virtuelnom okruženju.

3) Pristup Svi imaju jednaka prava na pristup i

upotrebu sigurnog i otvorenog Interneta.

4) Izražavanje i udruživanje Svako ima pravo da slobodno traži, prima i dijeli informacije na Internetu, bez cenzure ili drugih uplitanja. Također, svako ima pravo da se slobodno udružuje putem Interneta za socijalne, političke, kulturne ili druge namjene.

5) Privatnost i zaštita podataka Svako ima pravo na privatnost u Internet okruženju. To uključuje slobodu od nadgledanja, pravo na korištenje enkripcije i pravo na anonimnost. Svako ima pravo na zaštitu podataka, uključujući kontrolu nad ličnim podacima, te čuvanje, obrađivanje, raspolaganje i objavljivanje istih.

6) Život, sloboda i sigurnost Prava na život, slobodu i sigurnost moraju se poštivati, zaštititi i ostvariti u Internet okruženju. Ova prava ne smiju se kršiti ili koristiti kako bi se prekršila neka druga prava u Internet okruženju.

7) Diverzitet Kulturni i jezički diverzitet na Internetu

mora se promovirati, a tehničke i političke inovacije u cilju podrške pluralizmu izražaja trebaju se ohrabrivati.

8) Jednakost na mreži Svako treba imati jednak i otvoren pristup sadržajima na Internetu, bez diskriminatorne prioritizacije, filterisanja ili kontrole korištenja Interneta u komercijalne, političke ili druge svrhe.

9) Standardi i regulacija Arhitektura Interneta, komunikacijski sistemi i formati dokumenata i podataka trebaju biti zasnovani na otvorenim standardima koji osiguravaju punu interoperabilnost, uključenost i jednake prilike za sve.

10) Upravljanje Ljudska prava i socijalna pravda moraju sačinjavati pravne i normativne osnove na kojima Internet funkcionira i na osnovu kojih se uređuje. Ovo se treba odvijati na transparentan i multilateralan način, zasnovan na principima otvorenosti, jednakog učešća svih i odgovornosti.